

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egyes évre 6 frt. Fél évre 3 frt.
Kvartegyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Nőgrádszabolcsra a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton

A lap az állami részre s a nyílttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Beltér és külföldi hirdetések számára hirdetésményeket elfogad. Helyi és külföldi hirdetésmény-kezelő irodája Budapestben, 3. dob-utca, 14. sz. 2. ajtó.

Hirdetési díjak:
Öt hasábon próbatéren 5 kr. Helyez minden hely.
Táblánál 20 kr.
Nyílttér garombá sora 20 kr.

Nagyobb és többnapos hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz tartoznak.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok”

1878-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egyes évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Kvartegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétválasztás tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B.-Gyarmat november 29.

A felirati vita két hetet vett igénybe; az előadók zárbeszédét szerdán mondták el. Egy tekintet a két heti vita folyamára, s azt kell constatálnunk, hogy egy két szóbeli jelenetet és rendutasítást kivéve, a vita a magyar parlamenthez megil-
lő méltósággal folyt le. A felirati vita, mint egy lap helyesen jegyzi meg, diszkládás szokott lenni. A nemzet beszélt onnan a királlyal.

Szontagh Pál a b.-gyarmati járás képviselője, mint a 21-es bizottság előadója által beterjesztett szabadelvű párti felirat, párti tekintet nélkül legyen mondva, azon a ponton áll úgy a helyzet konstataciója mint a jövőben üzendő politika irányára nézve, mely mellett a többi feliratnak el kell törpülnie, s feliratnak úgy az előadó, mint főleg a pártnak egyes kiváló egyénei által felhozott és kimerített indokolásánál fogva.

A mostani felirati vitának nemcsak az nyújtott kiváló érdekességet, mert köztudomás szerint ez dönti el az ideiglenes ministeriumnak a sorát, hanem kiválóan az, mert ez a legjobb alkalom arra, hogy a sok új parlamenti tagok kitüntethessék magukat. Ez a „szűzbeszéd” könnyes alkalma. Itt könnyen válhat valaki egyszerre nevezetessé, ha beszédje sikertül; de megtörténik az is, hogy az, aki meggondolatlanul vagy kellő tanulmány nélkül hajt neki — egyszerre csak hasra esik, mipt az a szélső balok, kacskaringós szidalmakban híressé vált notabilitásával — Verhovay Gyulával történt.

Az írói karzatok publikuma a hírlapírók nem kevesebb kíváncsisággal várták egykori kollegájuknak első beszédét, mint az a sok jámbor választó, a ki Verhovayban egy kis

Kossuthot vélt foltalálni. És imo, a nagy szájhó, a vóresszájú agitátor, himel hámol mint a tojbo esettlégny nem tudja, mit mondjon, — s végre is szőgyenszomre, a publikum nagy csodálkozására, és a szélső bal nagy bosszúságára — leül. A felfujs hólyag kijukadt — s ellapult.

Még csak botrányt sem csinált! Az hallatlan. A hallgatóság egyhangú véleménye, mellyel tökéletesen összhangzik a Verhovay véleménye is, az, hogy komoly tárgy és tisztességes hely nem neki való. Il-
nem az utcai publikum, az utcai sár, az utcai botrány — a már neki való. Általános a meggyőződés, hogy a legközelebbi alkalommal más hangon fogja kezdeni beszédét, nevezetesen, hogy az „Egyetértésnek” azt a vezérezikét fogja szóról szóra olmondani, melynek ismert ezime az: „Ki a hitvány!” Annyit megsugha-
tunk a t. közönségnek, hogy Tisza Kálmán előre reszket ettől a jelenettől.

No de hagyjuk Verhovay babérjait. Ő nagy ember, mikor egyszerre három mandátummal bizta őt meg a nép bizodalma!

Az eddigi szövegek, nem számítva a különféle javaslatok benyújtóit, nagyobbára az ellenzék padjairól omolkedtek fel. Első támadó volt a szőlőbali Solymossy Bálint, aki ékes szavakkal bizonyította, hogy nekünk nincs se alkotmányuk, se törvényhozásunk, se embercink — szóval, hogy nincs hazá, és Magyarországból nem lesz semmi mindaddig, míg Kossuth hazá nem jön. A keleti politikát, melyet Tisza muszkává tett, csak az fogja magyarrá tenni. Különben nem csak Solymossy, hanem még a higgadt Beüthy Ákos is kijelentette megbotrányozását a felett, hogy a szabadelvű párt nem ad nekik alkalmat a veszekedésre. Ez utóbbi azonban nem azért tette ezt, mintha nem tudott volna más okosat is mondani. Ő higgadt, gondolkodó fő, jóles szónoki tehetség, aki nem riad vissza a nehéz kérdésektől sem, hanem felfogja és fölfejt azokat saját eszéjén szerint. Azért szívesen hallgatta meg a ház. Hogy kíváncsisággal hallgatták meg Eötvös Károlyt is, aki nagy ügyességgel magyarázta meg a háznak azt a mesteréget, miként lehet a szőlőbali és Deák F. politikája közötti mély-
séget egy bátor szökőssel átugrani, anélkül, hogy a nyakát kitörje, s úgy, hogy a bravurjáért a magyar bémész választók még meg is tap-

solják! Egyes gyerekek, vakmerő fiúk, aki nem tudja megboosítani Apponyinak, hogy azt az ugrást nem merte megtenni utána. De reményét fejezte ki a felett, hogy az ő példáján okulva, nemsokára az egész egyesült habarék egy mesterugrással — szőlőbali, vagyis független párti lesz. Adja isten! Milyen szép világ lesz az, mikor Apponyi és Verhovay fognak majd a veres székekről lemosolygani Magyarország boldog népére!

B. Simonyi Lajos, az egyesült ellenzék vezetésébe, csak Tisza után beszélhetett. Mert kitudná Tiszát tudományos argumentumokkal úgy ledorongolni, mint az a férfiú, aki már miniszter is volt! még pedig a javából, akitől még a király istan-
eset kért a — keleti kérdésben! zerencsétlensége csak az, hogy a király nem sokat ad rá — de kihallgatja, hogy mulathasson parlagi beszárásán, épen úgy, mint mulatott a t. ház, mikor ő a berlini kongresszust bírálta.

Hogy nem jól bírálta meg, bizonyította Hoffmann Pálnak a fel-
szólalása, aki ékesen kifejtette, hogy nem helyes. Egyen egészen azt az okoskodást, de mivel az ő fejének gondolatmenetéhez legközelebb áll, és mivel a forenezvárosi választók azt mondták neki, hogy ha a választófelirati vitában Tisza mellett szól, oly macska zenét adnak neki, minőt még nem látott a pesti egyetem: jónak látta, mint egykori Deákparti a házi békességet fentartani és a habarékhoz csatlakozni. De mint circumspetus ember azonnal kijelen-
tette — primitív — azt is, hogy jövőben megint a kormányval a szabadelvű párt jól felfogott érdeke.

A szabadelvű párt részéről legelőször Dárday Sándor állt a 21-es bizottság javaslatának védelmére magassabb felfogással fejtegetve azt, hogy a magyar politika dogmájává emelt „török birodalmi integritás” nem tartható fel, míg a török politika theokracizni alapon nyugszik. Ez természetesen moslim eretnek tétel, amiért megis támadták őt; de meg-
ezáfolni nem bírta senki. Moesáry Lajos unalmasan, Irányi D. ugyesen és élesen, Tóth Vilmos, ellenkező álláspontokról szokott verével, de nem a szokott virtuozitással szólt.

A másik héten új pihent erők léptek a sorompóba. Előre terjedt el a ház folyosóján a hír, hogy a hét érdekesebb lesz, mint a múlt: lesz

egy kis skandalum. Szalay Imre kés-
szül hozzá — a független hazafi, kinck az uristen oly magára vitte a dolgát, hogy 20 frankért a ballon captivból nézhette le a világot — Párisban. Most itt van Budapest, de természetesen most is csak az őrcs lovagóban ludonáz — és ki akarja kiáltani a köztársaságot, mivel a király nem az ő pártjától kéri a tanácsot. Kivül még Degré Alajos, Bujanovics S., Miklós Istv. és Szilágyi Dezső szölkak a felirat ellen, Kemény J., Szilágyi József, Hegedűs S. és Máriaassy S. mellette.

A zárbeszédekkel együtt a vita szerdán ért véget s a szabadelvű párti felirat 22 szavazattöbbséggel fogadtatott el s már fel is terjesztett 5 felszólalás.

Tanügy.

(Szerény észrevételek Ebeczky E. közg. biz. jelentésére.)
(Folytatás.)

Az 1875—6 tanévben Nógrádmegye 302 elemi s 1 polgári tanintézetben 26,260⁴ tanköteles közül oktatott 20,962 és pedig 347 néptanító által 355 külön tanteremben. (L. II. 17. sz.) Összehasonlítva ezen adatokat a tanfelügyelő ur további fejtegetésével, mely szerint a tényleg iskolába járók száma a mindennapi iskolában 18,332; az ismétlődőben 2,301; felső néptanodában 131; magán tanintézetekben 115 s közép tanodában 83 volt, lehetetlen észre nem venni a fenti 20,962 nek helytelenségét. Tényleg tanitott ama 347 néptanító által 20,792 tanköteles, vagyis 170-nél kevesebb mint ezt a tanfelügyelő ur kimutatta; mert a felső néptanodába járó 131 tanuló közül csak 44 járt nógrádmegyei tanintézetben (b. gyarmati polgári iskolában); a középtanodába járt 83 pedig nem taníthatott néptanító által. Általában ha a tanfelügyelő ur adatai helyesek, akkor az 1875—6-ki tanév valami rendkívüli időszak volt, olyan, a melyben a tanítók csak egy ötymálva a fixikusok tanait az áthatlanságról, egyszerre két-két külön tanteremben megjelentek és tanítottak; vajjon kaptak-e dupla fizetést is?

Nézetem szerint 347 tanító nem taníthatott 355 külön tanteremben; megengedem azonban, hogy 8 terem vagy üres volt és csak esetlegesen használtatott tanteremül, (igy volt a b. gyarmati kath. iskolában 1 terem üres, miért nem lehetett ez másutt is?) vagy pedig hogy egyes községekben a tankötelesek nagyszámuknál fogva két teremben elhelyezve taníttak egy fő és egy segédtanító által. Ez utóbbi tényről azonban nem lehetett tudomása a tanfelügyelő urnak, különben talán csak kimutatta volna a megyében lévő segédtanítókat is; bizony volt tudomása, mert később azt mondja, hogy a segédtanítók fizetésére 4,267 frt 10 kr. fordított.

Azt mondom, hogy az 1875—6 tanév valami rendkívüli; hát hogyis ne, mikor Nógrádban a b. gyarmati I. oszt. polgári iskolán kívül még a tanfelügyelő úr jelen-
tése szerint is felsőbb népiskola nem volt és mégis azt mutatja ki, hogy ama 347 tanító oly 131 tanuló is tanított, ki felső néptanodába is járt, hol van tehát az a felsőbb népiskola? továbbá oly 83-at, ki

A szivarokat vesztély fenyegeti. Ismét egy új főreg kerül felismerésre és az a szivarbogar, mely mindjárt három fajában áll elő. A bogár Észak-Amerikában és az Antillákban él a dohány bevitel következtében meg Európába is bejutott, „Elaphidion irroratum” a neve és nem szeret egyebet mint a nemes Cuba és Havanna levélét. „Látatlan vendég” kéni élnek a bogár lárvái a szivarokban, csak akkor fedezik fel bőlőitüket, midőn a szivarozásnál hányást okoznak. Ujabb időben Frankfurtban is találtak a szivarozók nagy ijedelmükre ily bogár példát a szivarokban.

Leányrablás Boszniában. Hogy milyenek voltak a viszonyok Boszniában a bégek korlátlan gazdálkodása idejében, mutatja ez a történet is. A Livnokerületi hadműveletek alkalmával elfogtak egy bosnyák rablót, Savo Gerbicsot, kit aztán fölakasztottak. A kiballagáskor előadta, hogy annak előtte jó módban élt, szép birtoka volt, de a bégek mértéktelen zsarolása napról-napra megágyazott tette. De az nem minden. Nőül akart venni egy szép keresztény leányt. — Boszniában az ilyet titokban kellett tenni mert ha a bég megtudta, báreme számára elrabolta a menyasszonyt. Szerencsétlenségére Gerbics nem tudta a lakodalmat eléggé titokban tartani a csakugyan az lett belőle hogy Kulenovic Ali bég szétverte a lakodalmat népet a menyasszonyát elrabolta. Gerbics azért lett rabló, hogy Kulenovicnak viszonozhassa a kölcsönt.

LOBMAYER J. F.

terménybizományi Üzlete Budapesten,
Károly-körút 15. sz.

Üzleti jelentés.

Budapest, 1878. nov. 23. é.

A lefolyt hét hangulata tartósan szilárd volt és a malmok elég kedvvel vásároltak, tartva attól, hogy a hosszas esőzések miatt onnantól igen kevés szállítmányok érkezhettek. A búza ára nem változott, azonban rozsa és zab 10—15 krral emelkedett.

A mai itteni átlagos árak 100 kilonként az alábbiak és egészleges minőségeket feltételezve következnek:

Piros, aczélos, tiszta búza 77 Ko.	9 frt 25—40
" " " " 78	9 frt 60—75
" " " " 79	9 frt 80—90
" " " " 80-81	10 frt,
Sárga, puha, tiszta búza 76	8 frt 30—40
" " " " 77	8 frt 50—60
" " " " 78	8 frt 75—90
" " " " 79	9 frt 20—25
Bánati búza 74	7 frt 50—80
" " " " 75	8 frt — 8 frt 25
" " " " 76	8 frt 30—50
" " " " 77	8 frt 60—80
" " " " 78	9 frt — 9 frt 30
100 kilonként 3 havi időre.	
Árpa takarmány	5 frt 25—60 kr.
" maláta	6 " 25—80 "
" sorfőző	7 " 50, 8 frt 60
Rozsa (tiszta)	5 " 70, 6 frt 20
Zab (tiszta)	5 " 40, 6 frt

Köles (egészleges)	4 " 75, 5 frt 14
Kukoricza (lavalyi)	6 frt — 6 frt 50
Kukoricza (új)	4 " — 4 frt 10
Kendermag	10 " — 10 frt
Lenmag	11 " — 11 frt
Fehér bab	8 frt — 9 frt 50
Luczornamag (tiszta)	50—55 frt
Vörösluczornamag	48—50 "

100 kilonként készpénzért.

Liszt: A lisztárak daczára a malmok folytonos elfoglaltságának, változatlanok maradtak, míg a korpa 10 krral emelkedett; átlom 3 frt 20 kr., durva 2 frt 60 kr. zsákos 100 kilonként.

Midőn még megemlítem, miszerint jó lenlog kis szorosítottak a többi korábbi szaksz búzáknak, maradok becses szállítmányait bizományi eladásra kikerve,

teljes tisztelettel,
Lobmayer J. F.

Piaczi árak B.-Gyarmaton.

1878. évi novemberből 23. é.

Egy méter mázas	
Tisztabúza 7 frt 20 kr. — 7 frt 50 kr.	
Rozsa . . 5 frt 40 kr. — 5 frt 60 kr.	
Árpa . . 7 frt — kr. — 7 frt 20 kr.	
Zab . . 4 frt 80 kr. — 5 frt 20 kr.	
Kukoricza 4 frt 50 kr. — 4 frt 80 kr.	

Jegyzette: Székely János.

Kelölő szerkesztő

Horváth Danó.

Haszonbérbe kerestetik

egy 400—500 hold területű birtok

vetéssel, gazdasági épületekkel és lakházzal ellátva.

Szíves ajánlatokat elfogadnak

Gianone testvérek

Karván, u. p. Muzsla.

(Esztergommegye).

HIRDETÉSEK.

Molnár János
fodrász

B.-Gyarmaton, a Fő-téren, O m a z t a-féle házban egy jól berendezett

borbély- és fodrász-üzletet nyitott.

Elvállal mindennemű női hajmunkákat a lehető legjutányosabb áron, miért is a nagyérdemű közönség pártfogását kéri.

3-2

A t. cz. közönséget tisztelettel értesítem, miszerint B.-Gyarmaton, a kővári ut mellett épült

gőzmalmot megvettem,

azt újonnan berendezve, november 1-től

a forgalomnak átadom,

a legpontosabb szolgálatot oly formán ajánlom, hogy hetenként **vasárnap, kedden és csütörtökön őrlöttetvén**, egy fogat fűtőzai 214-ik számú saját házamba a kitett záponon a közönség rendelkezésére állok, mely az őrlésre szánt gabonamalmát a malomba s azt megörölve a megrendelő által kijelölt helyre szállítja. A közönség nagyobb kényelmére el vagyok látva minden gabonamalmúval s az ezekből készült liszt s dara-félékkel; ennél fogva a gabonamalmuk örömlényekkel azonnal feleszerelhetők.

B.-Gyarmat, 1878. évi október 19-én.

Schmidl Sámuel.

8-7

Pénz!

Blumenthal József

közvetítése által
kisebb és nagyobb

kölcsön-
pénzösszegek
adatok ki.

Értekezhetni lehet vele levél által Loconczon, Varga-utca, Fábry-féle ház, a tanítóképző mellett.

Kölcsön csupán földesuraknak adatik.

10-3

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítással mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: **magömléseket**, az ingerlékeny gyengeséget, a **ondófolysást**, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfit);
- 2) **húgyesőfolysásokat** (még oly idültakat is), a **nemzőrészek** bajakóros sebéit és másodrendű bajakórt minden alakjaiban és elcsúszásaiban.
- 3) **húgyesőszűkítéseket**,
- 4) **friss és idült nyákfolyásokat**, nőknél az ugynevezett **fehérfolyást** és az onnan eredő **magtalanságot**,
- 5) **BŐRKIÜTÉSEKET**,
- 6) a **húgyhólyag** betegségeit és **vizeelési nehézségeket**.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Belvaros, Kigyo-utca 2. sz. a Kigyo- és Varosház-utca sarkán (Rottenbiller-féle ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.